

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nesložnost ustavovercev.

Z Dunaja 21. okt. [Izv. dop.]

Prav dobro je še za sedanjo vladno stranko ali za grofa Taaffeja, da nemški ustavoverci, njegovi ljuti protivniki, kljub vsemu temu, da so po svojih dolgoletnih zalegah v birokratizmu, v financarstvu in celo v militarizmu in dvorjanstvu, še močnejši nego li nam je ljubo, vendar niso složni in se tudi v opoziciji zjediniti nikakor ne morejo. Čem bolj nemške ustavoverne novine trdijo, kako ima Taaffe vsaj to „zaslugo, da je ustavoverno stranko zjedini“, tem menj je to res. Niti grof Taaffe jih nij združil več kakor v negaciji, temuč oni se tudi mej soboj še ravšajo; in ko bi jim jutri vladna moč spet v roke prišla, ne bi bili v ničemer jedini nego v sovrastvu do Slovanov. V tem poslednjem so pač vsi enakih mislij.

Nesloga nemške ustavoverne stranke se je — kakor sem iz prav dobrega vira zvedel — pokazala uže tudi v odboru, kateri aranžira dunajski občno avstrijski ustavoverni „parteitag“. Ko so bili odborniki pri dr. Koppu zbrani, pokazalo se je v posvetovanji staro protivje mej nekdanjimi ustavovernimi mame-luki Herbstovci, kimalci Lasserjevimi, in mej onimi „fortschrittlerji“, katerih vodja je štajerski baron Walterskirchen. Poslednji je kratko pa odločno rekel, da on in njegovi tovariši se hoté le udeleževati shoda nemške liberalne stranke, ne pa shoda ustavoverne stranke. Torej za ime jim gre, a v imenih so principi.

To, kar baron Walterskirchen terja, in z njim tudi Zschok in dr., je tedaj: da se postavi

dunajski parteitag na odločno nemško-narodno stališče. Tega stališča se pa strašijo vsi oni, ki — Dunajčana poznajo. Dunajčan nij nemško nacionalen. Nemštvo bi moralo resnično v nevarnosti biti predno bi se on zanj vnel. Zdaj pa se masa dunajska ne navdušuje za nemško narodnost, torej tudi ne za „parteitag“, kateri tukaj kljub umetnej izpodbuji nobenih simpatij nema in nič podpore ne dobiva. Vsled tega so v odboru za ustavoverni shod uže v zadregi ali ga ne bi od 7. nov. do 15. nov. preložili?

Tudi v avstrijske delegaciji, kjer imajo ustavoverci večino, niso še složni gledé postopanja zoper skupno vlado. Jedna stranka mej njimi govori za to, da bi se vojnemu ministru odbilo to, kar terja za vojne potrebe več kot lani. To bi bilo tudi dosledno od onih mož, ki so lani glasovali zoper vojni budget. Ali tu prihaja druga stranka mej ustavoverci, katera pravi: Bodimo previdni in dovolimo rajši kar se terja od nas, ker s tem dokažemo, da smo zmožni vlado prevzeti. Sicer pa, če ne dovolimo tega, kar vlada terja in država itak mora imeti, ako hoče kot velelast v Evropi sogovoriti, rekli bodo tudi v najodločilnejših krogih, da tiramo opozicijo za vsako ceno, tudi zoper interese države, torej da smo vladanja nezmožni. — Katera izmej teh dveh frakcij bode zmagala, to bomo skoro videli; ali da so ustavoverci v tem uže zdaj še nesložni, to vidimo iz njihovih novin.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. oktobra.

Potovanje češkega vodja dr. Riegra v Pešto je vznemirilo časopise dunajske prav

močno, čeravno bi to radi utajili. Vendar v člankih, v političnem razgledu, v dopisih in telegramih dokazujejo, da nema nobenega pomena to dr. Riegrovo potovanje v Pešto! Pa iz vsake vrste, ki jo zapišejo, vidi se njih strah, da bi to potovanje lahko še prevelik pomen imeti moglo. Ob enem denuncirajo Magjarem Čehe, jim spet groze s slovan-sko poplavo in kako je dr. Rieger govoril zoper Magjare ne pred jednim ali dvema letoma, nego leta — 1848.

Dne 21. t. m. je dr. Riegra obiskal urednik časopisa „Pesti Naplo“. Ta list razgovor svojega urednika z Riegrom tako opisuje: Dr. Rieger nij bil v Pešti uže od l. 1847; zdaj je prišel zato v Pešto, da se informira o ogerskih razmerah in da ogerske politike podučí o češkem prizadevanji. Rieger je baje dejal, da on ne razume, kako morejo biti v Pešti še ljudje, ki zagovarjajo v Avstriji nemško nadgospodstvo! Čehi in Poljaki so bili prvi, ki so zagovarjali ogersko ustavo, katero bi avstrijska ustavoverna stranka takoj konfiscirala, da bi bila za to dosti močna in ko bi ne bilo Čehov in Poljakov. Češko prizadevanje ne preti Magjarem, in Čehi bi bili zadovoljni, ko bi tako avtonomijo dobili, kakeršno imajo Hrvatje. Od grofa Taaffeja pa da Čehi ne zahtevajo družega, nego da uresniči ustavo. Oni zahtevajo le, da se § 19, ki je zdaj še samo na papirji, res izvede v življenji. O vtisih, katere je Rieger pri shodu z ministrom Tiszom in magjarskimi poslanci dobil, rekel je uredniku „P. N.“, da so ugodni. — Gledé discipline avtonomistične stranke v prihodnjem državnem zboru je tudi Rieger dejal, da bode bolj stroga kot dozdej.

„Ellenör“ pravi govoreč o Riegrovem prihodu, da se Magjari ne bodo mešali v cislejtanske stvari, naj bodo centralistične ali federalistične. Na dalje bere ta list „prestrašenim“ ustavovercem levite, kako so delali, ko so na vladi bili.

Tudi „Egyetertes“ objavlja razgovor svo-

Listek.

Iz dnevnika kranjske učiteljice.

(Dalje.)

1. septembra.

Denes sem se torej gospodu ravnatelju predstavila. Vsak palec na njem je plebejec! Pa tudi jaz sem se krepko postavila in čvrsto držala: vsak palec na meni je bil aristokratka!

Gospod ravnatelj bil je pri tej priliki dovolj predrzen, skoraj da me je izpraševal. Vendar to mu pa moram pustiti, da svojo stvar razume, ter da zna prijeti stvar pri pravem koncu, kajti na zadnje si vendar nijsem znala pomagati. Šla sem bila k njemu, da bi bila potrebnemu običaju zadostila in se potem poslovila. Pa prej kakor sem se zavedela, bila sem z njim v živem pogovoru. Resnobno in skoraj slovesno mi reče: „Smem li gospodična — dovolite — staviti to vprašanje v interesu šole! — trdno zanašati se, da je

Vas semkaj pripeljala jedina srčna ljubezen do otrok?“ Mej tem pa me je gledal, kakor mi bi rad pogledal v dno srca. Tako vprašanje in pogled sta me za trenotek nekoliko zbegala. Pa jaz naj bi se njemu uklonila? ali neresnico govorila? — „Ali mar Vam, gospod ravnatelj, ne zadostuje, da me je gospod nadzornik semkaj poslal“, odgovorim mu. „Uradno in vnanje popolnoma!“ reče mi. „Mojemu vprašanju odgovoriti, ali ne, vam je prosto in prepuščajam po vsem vašemu mišljenju, ker jaz ljubim prostost za svojo osobo v vsakem obziru, zato jo tudi drugemu privoščim. Ako pa izvolite ono vprašanje z molčanjem odgovoriti, potem si štejem v dolžnost Vas zagotoviti, da je tudi to za me odgovor.“

„O gospod ravnatelj“, sežem mu nekoliko razburjena v besedo, „nikakoršnega uzroka nemam, Vašemu vprašanju bojazljivo izogibati se. Želja moja je le priti na kako višjo in imenitnejšo učilno službo v glavnem mestu. Mišlim tudi, da po svojej rodbini tudi tja bolj

pripadam, kakor pa na deželo med kmetske otroke.“

Zopet sem občutila njegov vprašajoči in bistri pogled. „Da“, mi odgovori, „nam, kateri delujemo na ljudskih šolah po deželi, dela se stvar težavnejša dan za dnem! — Mišlim si in spoznam, česa se Vi bojite.“

„Ne razumem Vas“, mu odgovorim. „Ako pa nanašate te besede na vnanjo disciplino, potem pa Vam rečem: Za avtoriteto ali veljavnost nijsem toliko v zadregi ni tukaj ni tam. Pa ker nijsem nikdar občevala z ljudmi tako nizkega stanu, torej pogrešam neke reči katera bi me z njimi vezala in na kar bi se lahko opirala; prepad je . . .“ „O gospodična“, mi reče, „ta prepad, in če je tudi še tako globok, se prav lahko napolni z ljubeznijo. Kajti jaz dvomim, da bi bil prepad večji, kakor je oni mej zemljo in solncem!“ — „Kakor vidim“, mu rečem, „nečete me Vi gospod ravnatelj razumeti. Pri mojej zibelji nijso peli, da . . .“ Potem me vpraša po mojem očetu,

jega urednika z Riegrom, ki je podoben onemu razgovoru z urednikom „P. Naplo“. Ta magjarski list prinaša Čehom jako prijazen članek.

O nemškem konservativnem shodu v Lincu pišejo „Tirol. Stimmen“: Zdaj se bode pokazala in razkrila tista velika laž, da ti liberalci in judje zastopajo nemški narod v Avstriji, tako, da jo bode potipal tudi najbolj slep filister. To je prvi namen nemško-konservativnega shoda, a ta shod se tudi ne bo izognil gospodarskim vprašanjem, katere je treba pretresavati.

Vnanje države.

Potovanju ruskega carjeviča v Livadijo, kjer se uže bavi baje da bolni njegov oča, pripisujejo angleški časopisi veliko važnost. Ugibajo zopet, da namerava car vladarstvo izročiti svojemu sinu cesarjeviču nasledniku, kar so carju baje zdravniki svetovali. Kaj tacega so pa evropske novine uže večkrat poročale, pa se nij uresničilo.

Piše se, da se vse evropske velike vlade trudijo, da bi pregovorile Turčijo, naj izpolni svojo obljubo glede **Ulcinja**. Neverjetno je skoraj, a res je: 10 dnij je uže preteklo, odkar je Turčija brezpogojno obljubila predati Črnogorcem Ulcinj, a še denes nij videti da bi se to kmalu izvršilo. Sicer se poroča, da na zahtevanje Črne gore Riza paša v navzočnosti evropskih zastopnikov energično pripravlja predajo Ulcinja a javlja se tudi, da je porta odposlala črnogorskemu vnanjemu ministru okrožnico, v katerej protestuje zoper postopanje Črnogorcev z mohamedani v Spuzu, Žabjaku in Podgorici in da s tem Črnogorci — sami ovirajo delovanje portino za predajo Ulcinja. — Tu se je čuditi samo evropskeje potrpljivosti!

Zadnji četrtek je grški kralj odprl grško narodno zbornico; v svojem govoru je naglašal, da mora zdaj Grška pričeti delati ker se evropske vlade trudijo za izvršenje berlinskega dogovora, katero izvršenje da je zdaj gotovo. Zato je Grška mobilizovala svojo vojsko in te vojne priprave so bile dolžnost. Vojska ostane v orožju toliko časa, da se vspostavi red v novem grškem ozemlju. — Poslanci grški so prestolni govor sprejeli z odobravanjem. — Londonski časopis „Times“ pa svari Grke in pravi, da zdanji trenotek nij ugoden za reševanje grškega vprašanja.

Dopisi.

Iz Ljubljane 22. oktobra. [Izv. dop.] (Nadaljne breztaknosti uradne „Laibacher Ztg.“) Mislili smo, da bode uradni list kranjske dežele „Laibacher Ztg.“ vendar kaj bolj taktno uredovan nego li je bil prej, pod Suppantschitschem, ko smo slišali, da prevzame uredništvo g. pl. Radič. Ali zdaj vidimo, da odločilni faktorji nijso imeli poguma

celemu škandalu konec storiti, naredili so samo polovici konec, polovico ga pa še trpé. Gosp. Radič ima namreč samo politični del uredovati, in tist del je res dober. Drugo polovico lista, lokalni del, pa so pustili izdajatelji še na dalje Suppantschitschu, kateri tukaj še zmirom svoj „furor teutonicus“ goni, in čaka, kedaj bode Taaffe padel in g. Winkler kacemu kazinskemu „gretthbruderju“ prostor naredil, da bode on spet cel list prevzel in od kraja do konca svojo slavo-fagno prodajal. Ta lokalni del lista, v katerem je Suppantschitsch uže prej toliko grešil, kakor smo ob svojem času kazali, zlorabi se odslej še dalje na to, da se ignorira vse kar je slovenskega in da se to celo grdi. Preslavlja se tam zloglasna „liedertafel“, prav tako, da se vidi namen. Pa ne dovolj s tem, še več se je ravno ta teden zgodilo.

Leo Suppantschitsch je zlorabil c. k. uradni list, da je v njem v dolgem, petit tiskanem članku norce delal se iz priprostega slovenskega c. kr. vojaka, ki je po noči na straži stoječ — torej v službi, svojo dolžnost storil! Iz dobrega vira sem slišal, da je tista dolga, nepotrebna, neumna notica v vojaških krogih veliko nevoljo vzbudila in vprašalo se je, kako kaj takó abotnega in hudobnega ravnov oficijalen vladen list pride?

Dalje. Ta kranjski uradni list, ki se plačuje iz krajcarjev zarubljenega slovenskega kmeta, se nikdar ne zmeni za nobeno domačo slovensko knjigo, sploh ne za našo domačo literaturico. Če se pa kedaj kaj slovanskega domisli — le zabavlja in krivično grdi. Tako je tudi ta teden obiral nemško prestavo hrvatskega romana od Šenoe „Diogenes“, očitaje mu različne neresnične grehe (mej temi, da avtor slabo nemščino piše, ko se vendar pri vsem vidi, da bi baš Suppantschitschu samemu še treba bilo vrniti se nemščine pošteno naučit v peto šolo pod Heinricha), a na konci se sam prodá, da — je le hud na ono knjigo zaradi politične slovanske tendence, ki je v njej! Povsod nezmagljivi „furor teutonicus“!

Take reči so za strankarsk list, naj si bode; a za uradni list nijso. Za tak list g. Suppantschitsch nij. Naj vlada vendar temu konec stori. Kaj podobnega je pod Lasserjem nemogoče bilo!

Iz Kostanjevce 21. okt. [Izv. dop.] Včeraj smo spremili na pokopališče truplo spo-

štovanega meščana kostanjeviškega, gospoda okrajnega zdravnika Nikolaja Severja. Njegov pogreb je najbolje spričevalo, kako obče čislani je bil pokojni. — Rojen 5. decembra 1800 v Novem mestu, kjer je obiskal ljudske šole, a gimnazijo dovršil v Ljubljani, lotil se je zdravništva. Služil je odkraja v Brežicah, a potem se je preselil v Kostanjevico in je tu pošteno in zvesto služboval do svoje smrti. Da je pokojni užival zaupanje ne le mestjanov, ampak občanarjev sploh, svedoči to, da je bil leta 1866 izvoljen za župana in je županoval celih devet let, občinski odbornik pa je bil do smrti. Še sedaj se pogosto slišijo glasovi, da so bili boljši časi za tukajšnje prebivalce pod njegovim vodstvom, ker je vedel in znal obično varovati nepotrebnih troškov. Bil je tudi nad 30 let cerkveni ključar, in več časa krajni šolski nadzornik. — Čuti je bilo, da so mislili Kostanjevičani g. Severju napraviti 5. dec. k njegovemu 80letnemu godu neko slavnost, da bi se poravnalo, kar se je lansko leto zamudilo; a Bog je sklenil drugače in ga poklical 18. t. m. v večnost. Zato je pa vrelo ljudstvo od vseh strani skupaj, pokojnemu zadnjo čast skazat saj pri pogrebu.

Z Dunaja 22. okt. [Izv. dop.] Kakor sem denes iz dobrega vira slišal, bode shod konservativnih Nemcev v Linci velikansk. Pričakuje se tam 10.000 nemških mož, ki bodo dali zaupnico večini državnega zbora v imenu avstrijsko-nemškega naroda in ki bodo protestirali zoper sleparijo, katero delajo takozvani ustavoverni poslanci liberalno-nemških pokvarjenih mest in trgov, ki zdaj kriče, da je ali da bi bilo nemštvo v nevarnosti, ako Avstrija neha svoje Slovane na zid pritiskati.

Denašnji listi prinašajo lokalno notico, ki pa je politično pozornost zbudila. Nekov Dunajčan Herman Stiasny je bil v avdijenci pri grofu Taaffeju prosit ga podpore za dobrodelen zavod. Pri tej priliki, da je Taaffe daljši razgovor z njim začel in tudi pohvalil, koliko „klerikalizem, če je prav tako razupit, za dobrodelne namene stori.“ Tudi občina, rekel je, da bi lahko več storila, ko bi menj politizirala. — To poslednje se smatra kot udarec po dunajskem zastopu, kateri je ob svojem času sklenil bil ustavoverni parteitag na Dunaj vabiti. — Govoreč dalje o necih dunajskih stvaréh je priporočal Taaffe počasnost in previdnost rekoč: „Jaz sem živel na

 Dalje v prilogi.

in ko mu na vprašanje odgovorim, zmaja pomenljivo z glavo. Ali — on prav nič nij premenil svojega plebejskega obnašanja.

„Verjamem, verjamem“, odgovori zelo misleč, „da Vam o tem nijso ničesa peli. Človek obrača, Bog obrne, pravi naš domači resnični pregovor. Mogoče, da se Vam godi kakor marsikateremu drugemu, kateri z nejevoljo vstopajo v učiteljski stan.“

Nijsem mogla drugače, kakor da sem mu odkrila, da se z menoj v resnici tako godi.

„Pogledite gospodična“, mi reče, „vse to sem jaz uže iz Vašega obraza bral! Ljudskeje šoli se sedaj reš žalostna godi, da ne rečem, kakor v starem času samostanom — : veliko število onih, kateri v njej zavetja iščejo; v naj-novejšem času tudi število mladih gospodičin nij majheno, katere — zopet sem občutila njegov pogled — so bile bodi si v tem ali onem „nesrečne“. Toda to nič ne de“, nadaljuje ognjevit, „da le one, katere so bile rešene skrbi življenja, s soboj v novi stan tudi

toplo in goreče srce za svoj poklic prinašajo. Gorje pa onim, katerim je učiteljski stan le „obrtinja“, ako oni v vrsto odgojevalcev in izrejevalcev jedino s tega namena stopijo, da se zijajočej sili življenja umaknejo.“

Čutila sem, kako sem vedno bolj zarudevala v obrazu.

„Morebiti, da sem preveč rekel“, nadaljuje. „Ako bi se to uresničilo, potem bi bil skoraj sebe obsodil. Naj oni le taki pridejo, od katerih sem govoril, ali gorje pa jim, ako oni vedno taki ostanejo! — „Sebi poglej v srce, ako hočeš druge spoznati!“ Gospodična, dozdeva se mi skoraj, da vem, kaj vas je k učiteljstvu gnalo, čutim in spoznam s kakimi čuti ste se bližali tem prostorom. Tako čvrsto in bistro gledate v božji svet; zagotavljam Vas, da ako je prava človeška ljubezen prevladajoči element Vašega srca, zgubili se bodo z Vaših misli marsikateri tamni oblaki, in na njih mestu bodele zapazili lepo zvezdano nebo, katero si sedaj še misliti ne morete, katero

Vam bode donášalo neštivilno radosti in zadovoljnosti! Zato mi pa bodite najljudnejše in najprisrčnejše pozdravljeni! Dobro došli!“

No, zadnje besede so mi v resnici zelo dopadale; le preveliko nagnjenje in navdušenje gospoda ravnatelja do nizkega in priprostega ljudstva, to, to je, kar se mi zdi zelo sumljivo!

Kaj bi ga bilo vendar pripravilo, da je postal učitelj? — Ali je bil znabiti nesrečen v ljubezni? — Izvrsten in spreten pa mora vendar biti v svojem službovanji, da mu je bilo tridesetletniku uže vodstvo izročeno.

Mej pogovorom bil je postal bolj ognjen; pri slovesu pa zopet tak, kakor pri sprejemu: resnoben in miren. No reči smem, da je bilo njegovo obnašanje mojemu nasproti še precej primerno. Zunaj ima mož nekaj aristokratičnega na sebi, a na znotranjosti pa mu je občevanje s priprostim ljudstvom očitno škodilo. Bodem se vedela in znala varovati!

(Dalje prih.)

Tirolskem, pa sem videl, da so le tisti na visoke gore priplezali, ki so počasi pa varno naprej postopali.“ V tem se, pravijo, izraža Taaffejev program.

Iz Peterburga 18. okt. [Izv. dop.] Zdaj je zopet mirú ugodna sapa zavejala in odgnala krizo in opasnost vojne z bregov Bospora. Sicer se tudi tu nismo bali vojne s Turčijo temuč še večje vojne mej členi „evropskega soglasja“. No to soglasje se je vzdržalo, za kar gotovo nema zaslug Bismark, kljub temu, da Nemci vsi vprek gredo za njim v vnanjeh politiki kakor ovce za ovnom, s slepo zaupnostjo. Čitamo, da se mu je posrečilo poleg Avstrije tudi — Francosko dobiti v zvezo zoper Rusijo in Anglijo. Ali tu ne verujemo v take nenaravne zveze, in menimo, da če bode Bismark še dolgo živel, bode še sam podrhl dober kos svoje dozdanje slave.

V onih nemških krogih, ki ime „Rus“ in „Slavjan“ ne pišejo s črnilom ampak z žolčem, zdaj mnogo pišejo o familijskih izpremembah v carskej rodbini. Nam tu o vsem tem nij nič znano.

Tukajšnje „St. Peterburske Vedomosti“ so včeraj priobčile članek o Hrvatih. Razkladajoč razmere kakor so vam znane, meni ruski list, da se zdaj opazuje, kako je ogerška vlada tem bolj stroga s svojimi Slovani tudi s Hrvati, čem bolj je v Cislejtaniji Taaffe „primiriteljen“ k cislejtanskim Slovanom. Poleg tega se izraža ta rusk list nekako — simpatično za Starčevićevce, ker obžaluje, da nema Starčević več „smelih posleđovateljov i praktičeski rezultatov“, in imenuje njegov program „idealen“, ker terja polno neodvisnost Hrvatske od Magjarov. — Še bolj odločno simpatično pak se rečeni list izraža za hrvatsko „neodvisno stranko“ Mrazovičevu, „kotoraja vsledstvie svoje spraveditljivosti, umerenosti, energiji i praktičnosti zasluživaet gorjačej podderžki vsjakaga iskrenaga Slavjanina.“

Čital sem v istem listu pred par dni članek, ki veselim pozdravlja prikazen, da je nasledek potovanja avstrijskega cesarja v Galicijo ta, da se začenjajo Rusini in Poljaki bližati kot dva bratska slavjanska naroda. „Teper jest nadežda, čto russkie deputati v Věnskom rajhsratě ne budut podavat golosa vměstě s germanskoj partiej Herbsta protiv Čehov, Poljakov i Slovencev“, upa rečeni list ruski.

Od ministerstva Taaffejevega tudi naši listi vedno bolj verjejo, da bode Slavjanom ravnopravnost izvelo ter opisujejo liberalne Nemce kot stranko, ki jej nij mar za Avstrijo nego le za gospodstvo in izsesavanje.

Ruski kmet se živi večji del od rži. Letos je pa rež tako slabo obrodila in slabo plenjala, da vsled tega žuga glad v mnogih okrajih Rusije. Vladi bode trebalo mnogo, da bode varovala te „od neurožaja postradavše gubernije.“ Uže zdaj je bilo treba mnogim okrajem za seme dati rži kmetom, ker sicer še za posevek ne bi bili imeli.

Tukajšnja nemško pisana „St. Pet. Ztg.“ je slišala in druge ruske novine za njo odobravajoč ponatiskujejo, da je naša ruska vlada ukazala preiskavati, kakšen vpliv imajo judje („evreji“) v trgovini in obrtu ter občenji z našim narodom. To se smatra kot početek ostrejšega postopanja zoper jude, te obče evropske pijavke.

Iz Belgrada 20. okt. [Izv. dop.] Mirno zdaj naše javno življenje dalje teče, šum in hrup veselih dnij bivanja kneza bolgarskega pri nas v srbskej prestolnici je utihnil in le

v spominu onih, kateri so jih preživeli, bude zadostilni čut, ker vsak mora priznati, da je bilo lepo v polnem pomenu besede.

V dopisu v „Slov. Narodu“ od dné 13. t. m. ste uže poročali o tem slavi prvega dné. Naj jaz nadaljujem: Večerom drugega dné bila je v gledišči velika svečana predstava. Vsak prostor bil je napolnen od odličnega pozvanega občinstva. Gospe in gospice došle so skoraj vse v lepe narodnej obleki, to je žarelo od biserov in dragocenega kamenja, zlata in srebra — in lepih temnih očij. Navzočni so bili vsi zastopniki raznih držav, vsi oficirji belgradske posadke, višji uradniki in profesorji. — Pri vstopu knezovem dvignilo se je odlično občinstvo, zasvirala se je najprej bolgarska potem srbska himna, kateri sta se z burnimi živio-klici sprejeli. Kneza zavzameta poleg kneginje srbske svoja prostora in predstava „Markova sablja“, igrokaz iz srbske zgodovine, se prične.

Na konci predstave bil je uvrsten prizor „pobratenje Srbov in Bolgarov“. Ta prizor je bil z navdušenim odobravanjem sprejet. Po odsviranji bolgarske in srbske himne zapustita kneza in občinstvo gledališče.

Tretji dan je bil lov v Topčideru, eno uro od Belgrada oddaljenem kneževem dvorci. Na večer pak velik obed v dvoru. V gledališču je bila slavnostna beseda.

Četrty dan vršil se je blizu Belgrada veliki vojaški manever v navzočnosti obeh knezov. Na večer zbrala je dobrodušna, blaga in lepa kneginja srbska v dvoru ves lepi in odlični svet na veliki ples. Živahno in veselo se je tu plesalo do ranega jutra.

Za peti dan odredjen je bil lov v planini, a zbog neugodnega vremena bil je opuščen.

Drug dan potlej v jutro ob 8 1/2 uri zapustil je bolgarski knez Aleksander, spremljan od srbskega kneza, celega ministerstva in mnogobrojnega ljudstva, Belgrad. Utihnilo je bukanje topov, ljudstvo se je umirilo, le tu pa tam se sliši še kake spomine polne zadovoljstva o prošlih dnevih.

V obče in nepristransko sodeč, priznati se mora, da je bil sprejem, katerega je našel bolgarski knez v Belgradu, sijajen in prisrčen. Narod srbski je pri tej priliki pokazal, da je navdušen za idejo Slovanstva in da ne gleda in ne sluša na malenkostne domače prepire in da bi mnogo žrtvoval še za zjedinenje, oslobojenje in ojačenje svojega roda. Tukaj se dobro vé, kako da mislijo, govore in ravnaajo nekateri Bolgari proti Srbom. Kljub temu podali so se sijajnim sprejemom kneza Bolgarom bratsko roko za sporazumljenje in združenje. — Novine pozdravljale so ta obisk radostno, narod sam pričakuje od njega važne posledke — in ako je mladi bolgarski knez to, kar kaže da je, značajan, jak, za narod, kateremu je vladar, zavzet na vse moči, — onda bi se mogle spolniti tudi te nade in Slavjanstvo bo načinilo velikansk korak bliže svojemu cilju.

O teh slavnostih je končal neki srbsk list popis tako: „Pravom moglo bi se reči, da slučaj, koji se je u Beogradu obavio ovih danah, razveselit će sve rodoljube od Soče od Mramornog i Crnog mora, pa od Urala i dalje čak ono propadajuću našu braću u močvarama Lužickim.“

Nemške novine mnogo poročajo od tega sestanka, mej drugim tudi, da je črnogorska vlada poslala kot svojega zastopnika v Belgrad vojvodo Peko Pavloviča. — Peko, stari hercegovsko črnogorski junak došel je pa v

Srbijo, da si od vlade izprosi zemlje za naseljenje svoje družine, ker mu v Hercegovini pod Avstrijo nij po volji, — in v Črnej gori menda tudi ne. Za zastopnika pri kakem političnem delu pak ima Črnagora druge moči, v diplomatskih stvareh vseskozi bolj izurjene.

Čudno pa je res tu na obalah Save in Dunava. Prav slučajno so se našli po raznih prav privatnih mirnih potih hodeči nekdanji vodje ustankov v Hercegovini, Bosni in Makedoniji. Tu je general Černjajev, kateri postavlja spomenike za l. 1876. padle ruske vojake, Peko Pavlovič, Mičo Ljubibratić in Miroslav Hubmajer, kateremu posleđnjemu poskušaj, dvigniti vstanek v Makedoniji v družbi starih drugarov makedonskih, za zdaj še nij posrečil se. Pri vsem tem pak je življenje politično tukaj tako mirno in gladko, kakor še pri vas na Kranjskem nij.

Vse čaka na začetek zidanja železnice. O tem nameravam vam v zasobnem pismu poročati, ker mislim, da bode ta stvar marsikatega v vaših krogih zanimala.

Domače stvari.

— (Ljubljansko „konstitucionalno društvo“) v inseratu po „Laibacher Ztg.“ naznanja da še živi in da bode imelo 26. t. m. svoj mesečni shod v kazini. Na dnevnem redu razgovorov bode prihodnji dunajski „pateitag“ cele ustavoverne stranke in pa nemški „schulverein“. To društvo ima kakor zaano, veliko večino svojih udov mej c. kr. uradniki, brez katerih je popolna nula. Ker se pa obe točki dnevnega reda tega kazinskega shoda tičeti opozicijonalnih in protivladnih podvzetij ustavoverne stranke, smo nekoliko radovedni, da li se bodo uradniki te demonstracije proti vladi udeležili, in kateri se bodo udeležili.

— (Vesteneck zoper slovenski uradni jezik.) G. Anton Trepal, fajmošter na Kopanji, je terjal od litijskega okrajnega glavarstva, naj se mu uradno slovenski dopisuje. Na to je g. Vesteneck tako-le odgovoril: „N. 5785. An das löbliche Pfarramt in Kopaj. Da die Pfarrämte die Matriken im Auftrage des Staates führen, daher in den bezüglichlichen Agenden als Organe des Staates fungiren, bin ich umsoweniger in der Lage seitens des löblichen Pfarramtes ein Verlangen, wie die dortämtliche Zuschrift von 6. Amts Zhl. 60. enthält, zu acceptiren oder berücksichtigen zu können, als die Geschäftssprache der k. k. Aemter im internen Verkehre die deutsche ist. Littai am 15. Oktober 1880, der Bezirkschauptmann Vesteneck“. Prvič: je vendar še menda kakovo vprašanje, ali so fajmoštri uže res štet v vrsto „k. k. Aemter“. Kajti ravno s tisto logiko bi utegnil g. Vesteneck tudi županu mej uradnike potegniti, češ, tudi ti delajo na podlagi od države izdelane ali sankcionirane občinske postave, torej „im Auftrage des Staates“. Na ta način bi g. Vesteneck dalje cum gratia hitro celi § 19. raztolmačil tako, da bi se ves avstrijski svet začudil. — Drugič pa je gotovo, da je v Avstriji mnogo italijanskih duhovnikov, ki nemški niti ne znajo, torej uradovati ne morejo kakor Vesteneck tolmači; ravno tako v Galiciji duhovniki uradujejo gotovo poljski, na Češkem češki. Kako je torej za te z Vesteneckovim tolmačenjem? Ali ne žive ti duhovniki pod isto postavo kot slovenski?

— (Preselitev urada.) Glavna davkarija in depozitni urad v Ljubljani se preseli

ta teden iz dozdanih svojih prostorov na Bregu v staro hranilnico na cesar Josipov trg. Zavaljo tega je ta urad od srede do sobote za stranke zaprt.

— (Odlikovanje.) Cesar je podelil tržaškemu šolskemu nadzorniku dr. Ernstu Gnadu orden železne krone tretjega reda.

— (Namen zadnjega potovanja deželnega predsednika Winklerja) uradna „Laib. Ztg.“ tako-le popisuje: „Uže v letih 1868 do 1873, ko je bil naš g. deželni predsednik okrajni glavar v Tolminu in načelnik tamošnjega cestnega odbora, želel je živo, da bi se tudi oni kraj zvezal z dobrimi cestami držimi mej Primorsko in Kranjsko. V onem času se je tudi odprla sedem milj dolga konkurenčna cesta skozi Idrijsko dolino in sicer kolikor je dolga. Na primorske strani gre ta cesta čez sv. Lucijo dolž Idrije samo do Želina v sodnijskem okraji Cirkno, zavije se potem v Cerknjsko dolino ter pride do Kranjske meje čez Cirkno pri Planini, kjer se združi s Kranjsko Zavodensko dolinsko cesto. Cesta mej obema kronovinama od Želina v zgornji Idrijski dolini čez Vrščevje (na meji) do Spodnje Idrije se ima najdalje v dveh letih dodelati. Da bi se preveril, kako grajenje ceste v tem delu napreduje, odpotoval je naš g. deželni predsednik dne 12. t. m. na ogledavanje čez Idrijo in spodnjo Idrijo, ter je videl, da se je delo na kranjske strani, kjer bode cesta jedno uro dolga, zdaj pričelo, a na primorske dvakrat tako dolgejši črti, da je delo znatno napredovalo, tako, da treba ceste samo tu in tam še razširiti in posuti, pa se bode po njej moglo voziti. — Iz Idrijske doline je šel g. deželni predsednik v Bačko dolino, da bi videl, kaj da se je ondi na osem milj dolge cesti okolo Podbrda proti kranjske meji storilo mej časom, odkar je odšel iz Tolmina; kajti tudi tukaj nujno treba, da bi jedna cesta šla od tod na Kranjsko. Na primorske strani se ima, da bi se prišlo do kranjske meje, kjer izvira Sora — dozidati še poldrugo uro dolga res da težaven kos ceste čez Petrovbrdo. Na kranjske strani je gospodar na tamošnji meji, Anton Zgaga, v Sorške dolini pred malo leti od tam zgradil na svoje stroške dve uri dolgo cesto za silo do tja, kjer se zavije okrajna cesta na goro proti Sorici. Občina Soriska je uže na drugi strani gore navzdol zgradila cesto za silo do ceste, ki se po g. Zgagi imenuje, ravno tako občina Davča, ležeča na levem bregu potoka, kar dokazuje, kako je treba pravilno dozidati to cesto ob vodi vijočo se, ki naj bi s pridruženjem na Bača dolinsko cesto živ promet posredovala mej Kranjsko in Primorsko. Tudi na to stvar hoče naš g. deželni predsednik obrniti svojo posebno pozornost.“

— (Za rešitev življenja) devetletne deklice Lojze Kobal, katero je potegnil iz vode, dobil je Aleksander Budal iz Vipave od dež. vlade talijo 26 gld. 25 kr.

— (Uboj.) Iz Šmarijskega okraja na slovenskem Štajerskem se piše, da so v nedeljo 17. t. m. kmetski fantje blizu Breznikove krčme pri sv. Emi napadli 40letnega Franca Kovačiča in ga ubili. Neki Franc Plevnik pak je bil težko ranjen. Jednega, ki ga dolže tega uboja, Janeza Grila iz Št. Vida so uže prijeli in zaprli, drugi, ki je na sumu, da je pomagal pri uboju, neki Kunstek, ubegnul je na Hrvaško.

— (Iz celjske okolice) se poroča, da so se pretečene dni vršile volitve odborni-

kov za občinski zastop celjske okolice. Z izidom volitev smemo biti zadovoljni; kajti izbrali so se v občinske zastopnike skoraj soglasno sami razumni in pošteni slovenski rodoljubi. Upati je torej, da si bodo iz svoje srede izvolili tudi zanesljivega, značajnega in odločnega Slovenca za svojega župana. Takega moža nam je pri tukajšnjih razmerah jako potreba.

Razne vesti.

* (Spet velika nesreča na železnici.) Telegraph poroča iz Nemčije, iz Dortmundu 22. oktobra: Včeraj je Kölnski železnični vlak, ki je tukaj skozi v Berlin vozil se, blizu Courla skočil iz tira. Mašina je zletela čez železnični jez navzdol. Več vagonov je bilo razbitih. Voditelj lokomotive in en popotnik sta ubita in šestindvajset ljudij je ranjenih.

* (Obsojeni liferanti.) V Tarnovu sta bila dné 18. oktobra obsojena dva nemška juda, Rappaport in Koscher, prvi na dve leti, drugi na poldrugo leto uječe, ker sta vojaške osebe podkupovala in tako za vojake slabo blago dajala.

* (Roparstvo na Dunaju.) K prodajalcu starega blaga J. Wahringera na Dunaji prideta predvčeršnjem dva mlada močna moža ogledavat si obleko. Mej tem, ko je eden izmed njiju pogajal se za stare spodnje hlače, zgrabi drugi starega prodajalca ter ga prične daviti. W. je še mogel na pomoč klicati; ljudje privrli skupaj ter primejo oba roparja ter ju izroče policiji.

* (Potres in vihar.) Te dni je bil hud potres v Lisabonu in Coimbr, po vsem Portugalskem pa je bil silen vihar. Tudi v več provincijah okolo Madrida se je čutil hud potres.

* (Meso od bolne živine.) Badenski okrajni list poroča, da je tam neki mož, ki je jedel meso od govedi, bolne na vranici, vsled tega umrl, neki drugi je pa močno zbolel.

* (Največji človek na sveti) je baje neki mlad Rus, ki je zdaj na Dunaji. Ime mu je Nikolaj Simonov ter je bil v rusko-turške vojni odličen z več vojnimi medalijami. Na visokost meri 7 čevljev in 10 1/2 palcev. Pravijo, da mora na tleh na dveh skupaj sešitih žimnicah spati, zato, ker nikjer ni postelje, ki bila zadosti dolga zanj.

* (Kaj stori ženska sitnoba.) Dne 29. septembra na večer se je peljal neki mlad ruski gospodar s svojo ženo v Novgorodskem okraju s kmetov v mesto. Jeden mesec je bil še le oženjen ter je ljubil svojo ženko, a bil je ravno malo vinjen. Na potu pa se pri vozu nekaj pokvari, mladi gospodar stopi z voza, da bi škodo popravil, ali nij šlo rado, in moral je predolgo okolo mencati, tako da je zgubila njegova ženka potrpljenje in ga pričela početkom mirno potem pa osorno priganjati in kregati, da bi pohitel. Mož jo prosi, naj molči in ko ga žena nij ubogala in zmirom bolj sitna bila, jej zažuga: „Ta-le nož ti porinem v prsa, če ne molčiš!“ To je pa srdito ženo razgrela, vrže proč plašč ter pravi: „na le suni! le suni!“ Mož res skoči k njej, ter jej nož porine do ročnika v prsi. A precej se prestraši svojega groznega prenaplega dela, ženo svojo prične ljubeznjivo tolažiti, ali ona je umrla takoj v njegovem naročju. Besno podi konja potem v Tihvin ter se sam postavi sodnji in obtoži, kaj je storil.

Dunajska borza 23. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	71 gld. 40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72 " 35	"
Zlata renta . . .	86 " 45	"
1860 drž. posojilo . . .	129 " 25	"
Akcije narodne banke . . .	813 " —	"
Kreditne akcije . . .	277 " 30	"
London . . .	117 " 20	"
Srebro . . .	— " —	"
Napol. . .	9 " 33 1/2	"
C. kr. cekini . . .	5 " 62	"
Državne marke . . .	57 " 80	"

Tržne cene

v Ljubljani 23. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 26 kr. — rež 6 gld. 82 kr.; — ječmen 4 gld. 34 kr.; — oves 2 gld. 92

kr.; — ajda 5 gld. 36 kr.; — pros 5 gld. 20 kr.; — koruza 6 gld. 34 kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gld. 32 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; masl — gld. 74 kr.; — špeh frišen — gld. 93 kr.; špeh povojen — gld. 72 kr.; — jajce po 2 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — telečnine 52 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 40 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. — kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Št. 5335.

(523—3)

Natečaj za vrtarsko službo.

Razpisuje se služba za vrtarskega pomagača na deželni vino- in sadjerejske šoli na Slapu pri Vipavi z letno plačo 250 gld., s prostim stanovanščem in z vžitkom potrebne zelenjave — proti obojestranski trimesečni odpovedi.

Prošnjiki za to službo naj svoje z dotičnimi spričevali in z rojstnim listom obložene prošnje, v katerih imajo navesti, je-li so samostojnega stanu ali oženjeni in koliko družine imajo, razen tega pa tudi dokazati, da so slovensčine popolnoma zmožni, v sadje- in zelenjadoreji in v čebelarstvu prav dobro izurjeni (slučajno tudi v cvetličarstvu), da so lepega obnašanja in trdnega zdravja, do

dné 10. novembra 1880

vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu — če mogoče osobno — izročé.

Oženjenim bi se ta služba izjemno le onda oddala, ako bi ne bilo sposobnih neoženjenih kompetentov.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, 12. oktobra 1880.

Vabilo k udeležitvi

dobitnih šans velike, od **hamburškega mesta** garantovane denarne loterije, v kateri se mora

8 milij. 379.760 drž. mark

v teku nekaj mesecev **gotovo** dobiti.

Novi, v 7 oddelkov vrejeni igralni načrt ima mej 90.500 lozi **46.640 dobitk.** in sicer oziroma

400.000 drž. mark,

posebno pa

1 dob. a m. 250.000	4 dob. a m. 8000
1 " a m. 150.000	3 " a m. 6000
1 " a m. 100.000	52 " a m. 5000
1 " a m. 60.000	6 " a m. 4000
1 " a m. 50.000	108 " a m. 3000
2 " a m. 40.000	214 " a m. 2000
2 " a m. 30.000	10 " a m. 1500
5 " a m. 25.000	2 " a m. 1200
2 " a m. 20.000	533 " a m. 1000
12 " a m. 15.000	676 " a m. 500
1 " a m. 12.000	950 " a m. 300
24 " a m. 10.000	26.345 " a m. 138
	itd. itd.

Vzdiganje dobitkov je uradno določeno.

K prihodnjemu prvemu vzdiganju te velike denarne loterije stane

celi orig. los le 6 mark, ali gl. 3.50 av. bank. pol orig. loza le 3 marke, ali " 1.75 " " četrt " " 1 1/2 " ali " 90 kr. " " ter se ti od države garantovani originalni lozi proti pošiljavi svote v gotovini ali po nakaznici, ali pa proti povzetju zneska v najoddaljenejši kraje franco razpošiljajo. Manjše svote morejo se priposlati tudi v pisemnih markah.

Hilša Steindecker je v kratkem času svojim interesentom izplačala **velike dobitke** po mark **125.000, 80.000, 30.000, 20.000** in več po **10.000** itd. in je s tem pripomogla k sreči mnogovrstnih rodbin.

Uloge so v primerji velikim dobitkom jako neznatne ter se mora le priporočati, da se jedenkrat sreča poskusi.

Vsak udeleženec dobi pri naročbi uradni načrt in po vzdigovanju dobitkov ofic jalni listek vzdignjenih števil.

Dobitki se izplačujejo točno pod državnim poročstvom ter se morejo na direktno vposlanje ali na željo interesentov z mojimi zvezami na vseh večjih tržiščih izplačati.

Naročila naj se povratno, vsekako pa **pred 30. dnem t. m.** zaupno pošljejo na **trdno staro tvrdko**

Josef Steindecker,

Bank & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Hilša Josef Steindecker — poznata kot solidna in rečna — ne potrebuje posebnih reklam: te zato izostanejo, na kar se čestito občinstvo opozarja. (545—1)

Postano.

Odpri pismo g. Leopold Pirker-ju, trgovcu z galanterijskim blagom v Ljubljani.

Kupčijo, katero sem pred kratkim odprl na dunajske cesti v Ljubljani, poljubilo se Vam je svojim p. n. naročnikom po deželi s tiskanimi okrožnicami tako-le naznaniti:

Vor etlichen Tagen hat sich hier ein gewisser Ernst Jeunekar, welcher bei mir durch einige Monate als Commis servierte, am hiesigen Platze etablirt, und da solcher wörtlich meinen Preis-Courant bloss mit Veränderung der Firma abgedruckt hat, obwohl er die wenigsten Artikel davon am Lager führt, so erlaube ich mir Sie aufmerksam zu machen, dass der Ihnen von mir seiner Zeit zugesandte Preis-Courant vorläufig nicht massgebend ist, sondern Ihnen solcher nur als Warenverzeichnis meines Lagers dienen soll.

Wass die Notirung der Preise anbelangt, gebe ich Ihnen die Versicherung, dass ich gewiss in der Lage bin, jeder, wenn auch schwindelhaften Concurrenz entgegen treten zu können, und ein erneuerter Auftrag soll Ihnen hiefür den besten Beweis liefern.

Ich baue hiemit auf Ihre stets fortdauernde Geschäftsverbindung mit der Zusage der promptesten und reellen Bedienung.

Achtungsvoll
Leopold Pirker.

To je dakle na kruhoborstvo naslanjajoč se izliv srčnih čutij gospoda Leopolda Pirkerja nasproti bivšemu svojemu komi Ernestu Jeunekarju, ki je res tako skrajno predrzen, da je v hiši Jeunekarjevih dedičev odprl trgovino, da bi tem potem pomagal svojim bratom in sestram, ki si zdaj ne morejo še sami kruha služiti.

Gospod! Kakor jaz, tako ste bili tudi Vi v svojem času komi, compaignon ter ste zdaj ravno tudi načelnik prodaje galanterijskega blaga, nij pa znano, da bi bil Vaš nekdanji gospodar ali tovariš, ko ste pričeli samostojno kupčevati, podobne ekspektoracije objavljati, kakeršne obseza Vaša zgoraj navedena okrožnica.

Zarad žaljenj, ki so v onej okrožnici zoper mene, nečem klicati sodnije na pomoč, nego prepuščam javnosti, naj ona sodi o sodržanju Vaše okrožnice.

Ernest Jeunekar,

trgovec z galanterijskim, Nürnbergskim in kratkim blagom na debelo in drobno, v Ljubljani na dunajske cesti št. 10, k „Mariji pomagaj“.

(542)

Jeden uspeh,

kakeršnega še nij doseglo nobeno zdravilo. — Potrjeno kot izvrstno zdravilo od sto uradnih oblastnj vseh dežel.

Najnovejša zdravstvena poročila našim čitateljem v blag čezir.

Zahvala.

Z Ivan Hoffovim zdravstvenim pivom od sladnega izlečka ozdravljen od življenju nevarne telesne slabosti.

Turnhosbach pri Bischhausen-u, dne 16. februarja 1880.

Izvrsten vseh so imeli Vaši sladni izdelki pri mojej ženi. Tlačila jo je preje zmirom slabost, podobna omotici, je bila trudna, nij se jej zljubilo delati in tudi ne živeti, tako, da sem bil v velikih skrbeh; zdaj pa je čvrsta (slabost z omotico se ne vrača več), dela veselo in vstrajno ter doma sama gospodini.

Prosim, pošljite mi povratno 33 steklenice zdravstvenega piva od sladnega izlečka in 10 vrečic sladnega bonbona.

Naj prejme c. kr. dvorni oskrbnik večine evropskih vladarjev, g. Ivan Hoff, c. kr. svetnik, lastnik zlatega križca s krono za zasluge, vitez visokih pruskih in nemških redov. Dunaj, tvornica: Grabenhof 2, tvornica zaloga: Stadt, Graben, Braunerstrasse 8.

Uradno zdravstveno poročilo

c. kr. garnizonske bolnice št. 23 v Zagrebu o opazovanem uplivanju Hoffovega zdravstvenega piva od sladnega izlečka in Hoffove sladne čokolade. Oba izdelka sta se pokazala pri rekonvalescentih, potem pri onih, ki imajo katär ali so bolni v organih za sopenje in prebavljenje kot izvrstno dijetilno krepilo ter sladna čokolada dobro nadomestuje kavo, kjer se ne more te ordinovati kot preostre; razen tega so pa to čokolado bolniki in rekonvalescenti radi zavživali za zajutrek, kar se s tem potrjuje.

V Zagrebu, dne 23. novembra 1878. (543-1)

Dr. Išč, štabni nadzornik. Dr. Kaiser, štabni in zdravnik oddelku. Cena Hoffovim sladnim izdelkom z Dunaja v kronovine: Zdravstveno pivo od sladnega izlečka z zabojem in steklenicami: 6 steklenic gld. 3.82, 13 steklenic gld. 7.26, 28 steklenic gld. 14.60, 68 steklenic gld. 29.10. Pol kilo sladne čokolade I. gld. 2.40, II. gld. 1.60, III. gld. 1. (Če se več vzame tudi odpustek.) Sladni bonbon 1 vrečica 60 kr. (tudi pol in četrt vrečice). — Prirejena otroška redilna moka gld. 1, koncentrovani sladni izleček gld. 1, tudi po 60 kr. itd. — Popolna sladna kopel 80 kr. Pod 2 gld. se nič ne razpošilja. Sladni bonbon za prsa, odpravljajoč zaslinjenost, je v plavem papirju.

Zaloga ima: G. Piccoli, Erasm. Birschtz, lekarja; P. Lassnik, H. L. Wencel, trgovina s specerijskim blagom. — V Gorici: Pietro Venuti.

Tisoč in ena noč.

Pravljice iz jutrovnih dežel.

Bolji kratkočasni in m'kavni povesti nij kmalo, kakor Tisoč in ena noč; dokaz temu, da so jih uže skoro vsi narodi v svojo literaturo sprejeli. (535-1)

Vsak mesec izhajata dva snopiča v ličnem zavitku po 64 strani in eno podobo. Vse knjige bodo obsegale kakih 40 snopičev.

Cena snopiču 20 kr., po pošti 22 kr. Abonira se pri založniku J. Krajcu v Novem mestu, pa tudi po vseh bukvarnah. Dobiva se tudi

Spisi Krištof Šmida,

Dozdaj izšla 2 zvezka. Cena zvezku: posebno lično vezan 70, trdo 40, mehko 30 kr.

Kje

se kupuje ceno

obleke za gospode, dečke in otroke?

pri

M. NEUMANN-u.

Kje

je največja zbirka

ženske robe?

(447-11)

pri

M. NEUMANN-u,

v Ljubljani, slonove ulice h. št. 11.

Karel Hubmajer,

črevljar, (541-1)

mestni trg h. št. 11.

se priporoča čest. občinstvu za izdelovanje

moških, ženskih in otročjih črevljev.

Dobro delo in nizka cena.

Dva mlina,

vsak s tremi tečaji, z gospodarskimi poslopji, njivami, travniki in hosto, sta iz proste roke na prodaj.

Eeden za 2000 gold., drugi za 1800 gold. Tretji del kupa se ima plačati pri naredbi kupnega pisma, drugi dve tretjini pa v več letih.

Kdor želi kupiti enega ali oba omenjenih mlinov, naj se ustmeno ali pismeno obrne do Krškega županstva, od katerega dobi natančnejši odgovor, če pismu eno marko za 5 kr. priloži. (531-3)

Županstvo Krško,

dne 17. oktobra 1880.

S c. kr. av. privilegijem in kr. pruskim minister-skim potrdilom.

Dr. Borchardtovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) z zelišč, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapečatenih izvornih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih sklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini dub, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepiča in budi živeli; v izvornih sklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindova rastlinska pomada v štanjskah, poviša svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvornih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajoč in ohranjujoč moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljiščna pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zemljišnih korenin za okrepčanje in ohranjenje las in brade; sklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljišč, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasanost, hripavo grlo itd.; v izvornih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledar-jevo balzamično milo iz olja zemljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznanj solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih uže priljubljeni pripomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri Terčaku & Nekrepu, pri bratih Krisper in pri Edvard Mahru; v Zagrebu pri lekarjih: J. J. Cejbeku in Žg. Mitlbachu in Flor. Kiraloviču; v Celju pri Kr. Krišperju; v Reki pri drogljeru Nikolu Pavačiču; v Gorici pri lekarju G. B. Pontiniju; v Celovcu pri lekarjih: H. Kommetterju in pri Josip Nussbaumerju; v Trstu pri lekarjih: J. Serravallo, K. Zanettiju, P. Prendini, Fr. Vedovattu; v Bečju pri Matevžu Fürstu; v Varaždinu pri lekarjih: A. Hochsingerju in A. Halterju; v Zadru pri lekarju N. Androvicu.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suina de Boutemard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardt ovim aromatičnim zeliščnim milom.

Mnogi ponarejalci in prodajalci ponarejenih naših priv. stvari bili so uže na Dunaji in v Pragi sodnijsko obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji.

Raymond & Co.,

c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvari v Berlinu. (367-3)

Plzensko pivo.

Uljudno naznanjamo, da smo pričeli z dnem **20. oktobra 1880** naše pivo na debelo točiti in sicer do kake prenarredbe po 12 gld. hektoliter od pivovarnice, od naše zaloge, katero ima v **Gradci g. F. SCHEDAWY, Annenstrasse 15.** pa se prodaja po 17 gld. 30 kr. hektoliter. (Sodje se franko vračajo.)

Priporočajoči se za mnoge naročbe, znamljamo se spoštovanjem

Meščanska pivovarna v Plznu, osnovana l. 1842.

(536—2)

(Ponatis se ne plača.)

**Lepe in po ceni
klobuke in čepke,**

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledališčnih ulic. (433—7)

**100 veder dobrega
dolenjskega vina**

1878. in 1879. leta,

iz graščinske kleti, je na prodaj. Natančneje v F. Müllerjevem Annoncen-Bureau v Ljubljani. (528—2)

Umetne zobe in zobovja

(zobovja z zračnim pritiskom)

priraja po najnovejšem umetnem načinu, ne da bi odstranjeval zobne korenine, brez vsake bolečine, votle zobe pa z dobro tvarino trajno plumbira. Zobne operacije brez bolečin izvršuje s prijetnim mamilom.

zobni zdravnik A. PAICHEL

poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Ordinuje od 9.—12. in od 2.—5. ure.

(410—25)

Senožeti

na močvirji, ne daleč od Ljubljane, ki merijo blizu 6 oralov, prodajo se takoj.

Natančneje izve se iz prijaznosti pri opravištvu „Slovenskega Naroda“. (539—2)

Alojzij Korzika,

umeteljni vrtar v Ljubljani,

naznanj, da ima za vseh svetnikov in vernih duš dan veliko zalogo iz **subih cvetlic** in trav napravljenih **vencev, korb, malih svetilnic** itd.

Venoi in šopki razne velikosti s frišnih kamelij, vijolic, rož, nagelnov in drugih raznih **finih cvetlic**, se dobe jako po ceni.

Tudi se razposodijo za kinčanje **grobov**, pri mrljih ali pa za slavnosti razne cvetlice za dekoracijo, prav po ceni.

Naročila se sprejmo v glavnej zalogi na **Poljanah št. 12**, ali pa v filijalni prodajalnici **Selenburgove ulice št. 6.**

Vnarija naročila se točno, brzo in ceno proti poštnemu povzetju izvrše.

Za mnoga naročila se priporoča

Alojzij Korzika,

umeteljni vrtar.

(544—1)

Prostovoljna dražba.

Dne **28. t. m.** se bode na javnej dražbi v **Prevojah št. 48** prodalo: 6 konj, 3 pokriti vozovi, mej temi jeden poštni voz s 6 sedežev, 4 veliki gospodarski vozovi, 1 odkriti voz, 2 sani, 2 sani za privezati, okolo 300 centov sena, 100 centov slame, 40 centov detelje, vsake vrste gospodarsko orodje, sobna in hišna oprava razne vrste, oprega za 6 konj, koruza, ajda in krompir.

(538—2)

Ernestina Schuller.

Gostilnarjem!

Lepa in frišna

čeva

na debelo in drobno prodajejo se prav po ceni

pri Kožarji

v Krakovem št. 8

Tu se kupujejo tudi **zajčje kože** in od druge divjačine. (519—4)

F. Hlavka.

Optični závod

E. REXINGER

v Ljubljani.

Posebnosti za one, ki dobro ne vidijo in trebajo očal.

Očala se dadé samo potem, ko se je natanko in čisto znanstveno poskusil in premeril vid, a se uspeh jemči. Naročnikom z dežele se radovoljno pošlje v ta namen spisana moja knjižica, po katerej potem lahko naroče zaželjeno.

Pri meni je velika zaloga **gledališčnih** in **potnih perspektiv** najnovejše konstrukcije, daljevidi, daljegledi, mikroskopi vsake vrste, vremeniki, toplomeri, tehtnice za vino, most, žganje ter vinski cvet, dalje za kis, mleko, lug in petrolej. Laterna magica, lamposkopi, stereoskopi in slike, parostroji, lokomotivi, camera obscura.

Orodje za risanje in sestila (cirkliji), risalna peresa vsake vrste, vodne tehtnice, vrvce in kotni mérniki, kompasi ter solnčne ure, mérniki, mérniki na traku, zrcala za britje in druge v to stroko spadajoče reči.

Dobro in brzo popravljam optično, fizikalčno ter matematično orodje. (420—8)

Za gospe!

Glycerinino milo, tekoče,

nedosegljivo v tem, da se dobi mehka, tanka, bela koža, 1 sklenica 40 kr.

Glycerin-Crème,

posebno vspešno, ako ustnice ali koža na rokah poka, 1 sklenica 30 kr.

Glycerin-Sargov,

najfinjši, 1 sklenica 10 kr.

Prodaje in razpošilja proti poštnemu povzetju

G. PICCOLI,

lekar „pri angelu“,

(490—3)

v Ljubljani, na dunajski cesti.

Toilette-Honig-Glycer.-Seife,

Sargovo, 1 kos 30 kr.

Damen-Ponder,

z dišavo, bel in rudečkast, v zavojih po 10 kr., 1 škatla 40 kr.

Anaterinova ustna voda,

izdeluje G. Piccoli, 1 sklenica 60 kr.

Anaterinova štupa za zobe,

izdeluje G. Piccoli, 1 sklenica 40 kr.

Jan. Jax,

lastnik c. kr. privilegija za zboljšanje šivalnih strojev.

Glavna zaloga šivalnih strojev
v Gradci, Sackstrasse št. 20.

C. kr. avstrijsko in kr. ogersko trgovinsko ministerstvo je dalo gospodu **Jov. Jaxu** za zboljšanje šivalnih strojev izključen privilegij.

To zboljšanje se vidi v tem, ker šivalni stroj ne dela, kadar se cvirn navija za ladijco. Zato ne treba dela odložiti od šivalnega stroja, kadar se cvirn navija. Navijanje je lahko, šivalni stroj pri tem nič ne trpi. Zboljšanje je tako priprosto, do zbog njega šivalni stroj nij dražji.

Slike in cenilniki zastonj.

Pogoji za vplačevanje: pri sprejemu šivalnega stroja 10 gld., mesečno potem 5 gld., če se takoj plača, odpusti se 6%.

(511—2)

Vprašanja naj se z zgorenjim naslovom frankujejo.

